

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Агробіотехнологічний факультет

Кафедра технологій у рослинництві та захисту рослин

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА» 20 «Аграрні науки та продовольство» Спеціальність - 201 «Агрономія» Освітня програма - «Агрономія»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	1
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл НПП 	Козак Леонід Андрійович Посада: доцент кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин. Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 37 ауд. E-mail: kla59@i.ua Зв'язок з викладачем: +380976491950
Опис дисципліни	«Основи органічного виробництва» – є вибірковою дисципліною для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня відповідно до освітньої програми підготовки магістрів за галуззю знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 201 «Агрономія». Органічне сільське господарство – це спосіб виробництва, який передбачає гармонійний зв'язок людей та їхнього середовища функціонування, зрівноважує найкращі сільськогосподарські практики з довкіллям. Воно має комплекс переваг, які спроможні вивести параметри розвитку сільських територій на якісно вищий рівень соціально-економічної та екологічної ефективності. Тому дисципліна «Основи органічного виробництва» являється важливою структурною частиною Освітньої програми спеціальності 201 «Агрономія».
Передумови для вивчення дисципліни	Вивчення дисципліни «Основи органічного виробництва» базується на знаннях таких дисциплін як: «Рослинництво», «Землеробство», «Ентомологія», «Фітопатологія», «Агрохімія» і «Захист рослин».
Мета вивчення дисципліни	Підготовка висококваліфікованих фахівців нового покоління для сталого розвитку аграрної сфери шляхом формування у студента знань, умінь і навичок щодо організації і ведення органічного виробництва у господарствах різних форм власності з метою сприяння харчовій безпеці України, зменшення негативного впливу людини на навколишнє природне середовище, що сприятиме поліпшенню стану здоров'я нації.

Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності передбачено індивідуальні графіки, дистанційна форми навчання тощо. Використовуються платформи Moodle, ZOOM, Viber. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання як традиційних так і інноваційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.																														
Очікувані результати навчання	<p>✓ Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання з агрономії для планування його актуального сучасного напрямку – органічного виробництва.</p> <p>✓ Розробляти та реалізовувати інноваційні проекти, які дають можливість вирішити наукові, технологічні, економічні й організаційні проблеми агрономії у напрямку застосування органічного виробництва як у господарствах усіх форм власності, так і у наукових дослідженнях.</p> <p>✓ Глибоко розуміти загальні принципи та методи аграрних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері органічного виробництва у агрономії та викладацькій практиці.</p>																														
Структура курсу	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="379 689 475 808">Години (лек./прак.)</th> <th data-bbox="475 689 858 808">Тема</th> <th data-bbox="858 689 1369 808">Результати навчання</th> <th data-bbox="1369 689 1513 808">Завдання</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="379 808 475 1025">2/2</td> <td data-bbox="475 808 858 1025">Тема 1. Основні поняття про органічне виробництво. Світова історія органічного виробництва. Розвиток органічного руху в Україні</td> <td data-bbox="858 808 1369 1025">Аналізувати та інтегрувати сучасні знання вітчизняних та зарубіжних науковців, практиків органічного землеробства для розроблення технологій вирощування с.-г. культур за органічного виробництва, забезпечення сталого розвитку в рослинництві господарства.</td> <td data-bbox="1369 808 1513 1025">Тести, питання Семінар</td> </tr> <tr> <td data-bbox="379 1025 475 1361">2/2</td> <td data-bbox="475 1025 858 1361">Тема 2. Закони та постанови Уряду України з органічного виробництва.</td> <td data-bbox="858 1025 1369 1361">Інтегрувати й удосконалювати технології вирощування польових і кормових культур з урахуванням Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» № 2740-VIII від 06.06.2019; «Переліку допоміжних продуктів, дозволених для використання в органічному сільськогосподарському виробництві» Органік стандарт 2021</td> <td data-bbox="1369 1025 1513 1361">Тести, питання Семінар</td> </tr> <tr> <td data-bbox="379 1361 475 1608">0/8</td> <td data-bbox="475 1361 858 1608">Тема 3. Організація ведення органічного виробництва у господарстві. Розрахунок потреби кормів для стада що вирощується в органічному виробництві. Розрахунок посівних площ с.-г. культур за органічного виробництва.</td> <td data-bbox="858 1361 1369 1608"></td> <td data-bbox="1369 1361 1513 1608"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="379 1608 475 1697">2/2</td> <td data-bbox="475 1608 858 1697">Тема 4. Сівозміни, механічний обробіток ґрунту за органічного виробництва</td> <td data-bbox="858 1608 1369 2101" rowspan="2">Володіти на операційному рівні методами підбору основних польових і кормових культур, що вирощуються в органічному виробництві, створювати агробіоценози зі збереженням природного біорізноманіття на природних пасовищах і луках використовуючи при цьому методи розмноження природних корисних комах з метою боротьби з шкідниками та корисних мікроорганізмів для отримання вищої урожайності культур, що вирощуються за органічними технологіями.</td> <td data-bbox="1369 1608 1513 1697">Тести, питання, завдання</td> </tr> <tr> <td data-bbox="379 1697 475 2040">2/4</td> <td data-bbox="475 1697 858 2040">Тема 5. Удобрення с.-г. культур за органічного виробництва. Компостування, органічні добрива та правила їх застосування в органічних сівозмінах. Розрахунок необхідної кількості органічних і наявних у переліку допущених добрив під культури сівозміни за органічного виробництва.</td> <td data-bbox="1369 1697 1513 2040">Тести, питання, завдання</td> </tr> <tr> <td data-bbox="379 2040 475 2101">2/2</td> <td data-bbox="475 2040 858 2101">Тема 6. Підбір сортів с.-г. культур за органічного</td> <td data-bbox="858 2040 1369 2101"></td> <td data-bbox="1369 2040 1513 2101">Тести, питання,</td> </tr> </tbody> </table>				Години (лек./прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання	2/2	Тема 1. Основні поняття про органічне виробництво. Світова історія органічного виробництва. Розвиток органічного руху в Україні	Аналізувати та інтегрувати сучасні знання вітчизняних та зарубіжних науковців, практиків органічного землеробства для розроблення технологій вирощування с.-г. культур за органічного виробництва, забезпечення сталого розвитку в рослинництві господарства.	Тести, питання Семінар	2/2	Тема 2. Закони та постанови Уряду України з органічного виробництва.	Інтегрувати й удосконалювати технології вирощування польових і кормових культур з урахуванням Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» № 2740-VIII від 06.06.2019; «Переліку допоміжних продуктів, дозволених для використання в органічному сільськогосподарському виробництві» Органік стандарт 2021	Тести, питання Семінар	0/8	Тема 3. Організація ведення органічного виробництва у господарстві. Розрахунок потреби кормів для стада що вирощується в органічному виробництві. Розрахунок посівних площ с.-г. культур за органічного виробництва.			2/2	Тема 4. Сівозміни, механічний обробіток ґрунту за органічного виробництва	Володіти на операційному рівні методами підбору основних польових і кормових культур, що вирощуються в органічному виробництві, створювати агробіоценози зі збереженням природного біорізноманіття на природних пасовищах і луках використовуючи при цьому методи розмноження природних корисних комах з метою боротьби з шкідниками та корисних мікроорганізмів для отримання вищої урожайності культур, що вирощуються за органічними технологіями.	Тести, питання, завдання	2/4	Тема 5. Удобрення с.-г. культур за органічного виробництва. Компостування, органічні добрива та правила їх застосування в органічних сівозмінах. Розрахунок необхідної кількості органічних і наявних у переліку допущених добрив під культури сівозміни за органічного виробництва.	Тести, питання, завдання	2/2	Тема 6. Підбір сортів с.-г. культур за органічного		Тести, питання,
Години (лек./прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання																												
2/2	Тема 1. Основні поняття про органічне виробництво. Світова історія органічного виробництва. Розвиток органічного руху в Україні	Аналізувати та інтегрувати сучасні знання вітчизняних та зарубіжних науковців, практиків органічного землеробства для розроблення технологій вирощування с.-г. культур за органічного виробництва, забезпечення сталого розвитку в рослинництві господарства.	Тести, питання Семінар																												
2/2	Тема 2. Закони та постанови Уряду України з органічного виробництва.	Інтегрувати й удосконалювати технології вирощування польових і кормових культур з урахуванням Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» № 2740-VIII від 06.06.2019; «Переліку допоміжних продуктів, дозволених для використання в органічному сільськогосподарському виробництві» Органік стандарт 2021	Тести, питання Семінар																												
0/8	Тема 3. Організація ведення органічного виробництва у господарстві. Розрахунок потреби кормів для стада що вирощується в органічному виробництві. Розрахунок посівних площ с.-г. культур за органічного виробництва.																														
2/2	Тема 4. Сівозміни, механічний обробіток ґрунту за органічного виробництва	Володіти на операційному рівні методами підбору основних польових і кормових культур, що вирощуються в органічному виробництві, створювати агробіоценози зі збереженням природного біорізноманіття на природних пасовищах і луках використовуючи при цьому методи розмноження природних корисних комах з метою боротьби з шкідниками та корисних мікроорганізмів для отримання вищої урожайності культур, що вирощуються за органічними технологіями.	Тести, питання, завдання																												
2/4	Тема 5. Удобрення с.-г. культур за органічного виробництва. Компостування, органічні добрива та правила їх застосування в органічних сівозмінах. Розрахунок необхідної кількості органічних і наявних у переліку допущених добрив під культури сівозміни за органічного виробництва.		Тести, питання, завдання																												
2/2	Тема 6. Підбір сортів с.-г. культур за органічного		Тести, питання,																												

		виробництва		завдання
	2/2	Тема 7. Створення системи механічного обробітку ґрунту в органічній сівозміні. Контролювання бур'янистої рослинності в органічному виробництві. Класифікація бур'янів та методи боротьби з ними		Тести, питання, завдання
	1/2	Тема 8. Розвиток хвороб с.-г. культур в органічних сівозмінах. Методи та способи боротьби з збудниками хвороб у посівах с.-г. культур за органічного виробництва		Тести, питання, завдання
	1/4	Тема 9. Захист с.-г. культур від шкідників у органічному рослинництві. Робочі процеси у сховищах за органічного виробництва.		Тести, питання, завдання
Методи навчання	У процесі вивчення дисципліни «Основи органічного виробництва» застосовуються як традиційні методи, так і інноваційні освітні технології, зокрема: пояснювально-ілюстративний - під час лекційного і практичного курсів застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, проблемного навчання, розвивального навчання (дискусії), колективного та групового способу навчання (обговорення проблеми в загальному колі), розвитку критичного мислення, інтерактивного навчання (робота в мінігрупах), проєктна технологія. Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; розвивального навчання (дискусії, дискусії із запрошенням фахівців); колективного та групового способу навчання (обговорення проблеми в загальному колі; проєктна технологія; мозковий штурм).			
Політика	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи здобувачів освіти будуть оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: здобувачі освіти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані у робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>			

Шкала оцінювання	За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
	90-100	відмінно	A (відмінно)
	85-89	добре	B (дуже добре)
	75-84	добре	C (добре)
	65-74	задовільно	D (задовільно)
	60-64	задовільно	E (достатньо)
	35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
	1-34	незадовільно	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)
Рекомендовані джерела інформації	Законодавча та нормативно-правова інформація		
	1. Закон України. Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 36, ст.275) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2496-19#Text		
	2. Наказ. Міністерство аграрної політики та продовольства України. Про затвердження державного логотипа для органічної продукції. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0261-19#Text		
	3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.10.2019 №970 “Про затвердження Порядку (детальних правил) органічного виробництва та обігу органічної продукції” https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/970-2019-%D0%BF		
	4. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.02.2020 №87 “Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру операторів, що здійснюють виробництво продукції відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, Державного реєстру органів сертифікації у сфері органічного виробництва та обігу органічної продукції, Державного реєстру органічного насіння і садивного матеріалу” https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2020-%D0%BF		
	5. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1032 “Про затвердження Порядку сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2019 р. № 970» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1032-2020-%D0%BF#Text		
	6. Наказ Мінагрополітики від 19.03.2019 №143 “Про затвердження Порядку підтвердження спеціальних знань інспектора з органічного виробництва та/або обігу Order of the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine from 19.03.2019 №143 “On Approval of the Procedure for Confirmation of Specialized Knowledge of Inspector of Organic органічної продукції у сфері органічного виробництва”, зареєстрований у Мін'юсті від 09.04.2019 №375/33346 (зі змінами внесеними наказом Мінекономіки від 12.04.2021 за №742, зареєстрованим у Мін'юсті 28.04.2021 року за №566/36188) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0375-19		
	7. Наказ Мінекономіки від 30.01.2020 № 109 “Про затвердження форми заявки на внесення до Державного реєстру органів сертифікації у сфері органічного виробництва та обігу органічної продукції”, зареєстрований у Мін'юсті 14.02.2020 за №173/34456 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-20		
	8. Наказ Мінекономіки від 26.05.2020 № 985 “Про затвердження Порядку ведення переліку органів іноземної сертифікації”, зареєстрований у Мін'юсті 11.06.2020 №506/34789 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0506-20#Text		
	9. Наказ Мінекономіки від 31.12.2020 № 2833 “Вимоги до матеріально-технічної бази та інших об'єктів інфраструктури, необхідних для виконання функцій із сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції” зареєстрований у Мін'юсті від 20.01.2021 р. N 81/35703		

Основна література

1. Основи органічного виробництва.: Навч. посіб. для студ. агр. вищ. навч. зак. / За Стецишин П. О., Пиндус В. В. Рекуненко В.В. та ін. – Вид. 2-ге, змін. і доповн. – Вінниця: Нова Книга, 2011. – 552 с.
2. Бегай С. В. Органічне землеробство: підручник для студ. і викл. агрономічних спец. вищ. навч. закладів II-IV рівнів акредитації. Львів: Новий Світ-2000, 2009. 428 с.
3. Bioland standards. URL: http://bioland.de/fileadmin/dateien/HP_Dokumente/Richtlinien/2013-11-26_BiolandStandards.pdf (дата звернення: 30.09.2018).
4. Commission Regulation EC №889/2008 «About the order of implementation of Council Regulation EC №834/2007», 5.09.2008. Official Journal of the European Union. 2008. L. 250. P. 1–84.
5. Commission Regulation EC №1235/2008 «Detailed rules of introduction of Council Regulation EC №834/2007 in relation to the order of import of organic products», 8.12.2008. Official Journal of the European Union. 2008. L. 334. P. 25–52.
6. Council Regulation EC №834/2007 «About an organic production and marking of organic products», 28.06.2007. Official Journal of the European Union. 2007. L. 189 (1). P. 1–23.
7. IFOAM Basic Standards (approved by the IFOAM General Assembly, Victoria, Canada, August, 2002. URL: <http://www.ifoam.org/> (дата звернення: 30.09.2018). 17
8. IFOAM NORMS for Organic Production and Processing Version. IFOAM, Germany, 2014. 132 p.

Допоміжна література

1. Органічне землеробство: з досвіду ПП «Агроекологія» Шишацького району Полтавської області : практ. рек. / [С.С. Антонець, А.С. Антонець, В.М. Писаренко та ін.]. – Полтава, 2010. – 200 с.
2. Органічне землеробство для приватного сектора / В.М. Писаренко, П.В. Писаренко, С.В. Пономаренко, В.Ф. Шаповал. – Полтава, 2017. – 133 с.
3. Писаренко В. М. Система органічного землеробства агроеколога Семена Антонця / В. В. Писаренко, А. С. Антонець, Г. В. Лук'яненко, П. В. Писаренко; наук. ред.. Писаренко В. М. – П., 2017. – 124 с.
4. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур. – Львів: НВФ «Українські і технології», 2002.
5. Дудар О. Т. Розвиток органічного агровиробництва в Україні. Економіка АПК. 2012. № 3. С. 121-126
6. Екологічні проблеми землеробства: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Іван Примак [та ін.]; за ред. І. Д. Примака. Київ: Центр учбової літератури, 2010.
7. Етапи становлення та засади екологічно чистого землеробства в Україні: матеріали засідання Наукової Ради Всеукраїнської екологічної ліги/ Всеукраїнська Екологічна Ліга. Київ: Центр екологічної освіти та інформації, 2004. 31 с.
8. Землеробство: підручник / Володимир Гудзь [та ін.]; ред. В. П. Гудзь. 2-е вид., перероб. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 463 с.
9. Таргоня В. Забезпечення екологізації землеробства. Техніка і технології АПК. 2010. № 12. С. 25-27.
10. Шувар І. , Снітинський В., Бальковський В. Екологічні основи збалансованого природокористування: навчальний посібник / Іван Шувар. – Львів, Чернівці: Книги - XXI, 2011. 759 с.
11. Еволюція наукових основ органічного землеробства в Україні (друга половина XIX - початок XXI ст.) [Текст] : монографія / В. Д. Орехівський ; НААН України, Нац. наук. с.-г. б-ка, Ін-т історії аграр. науки, освіти та техніки. - Вінниця : Нілан, 2017. - 549 с.
12. National Organic Standard Board Recommendations (National Organic Program

USDA). URL: <http://www.ams.usda.gov/nop/nosbinfo.htm>. (дата звернення: 30.09.2018).

13. National standard of organic and biodynamic production of Australia. URL: <http://austorganic.com/austrahan-certffied-organic-standard2/> (дата звернення: 30.09.2018).

14. Scialabba N., Hattam C. Organic agriculture, environment and food security. Rome: FAO, 2002. 252 p.

15. Повідомлення європейської комісії європейському парламенту, раді, європейському економічно-соціальному комітету і комітету регіонів щодо плану дій з розвитку органічного виробництва. Брюссель, 25.03.2021 р. COM(2021) 141 остаточна редакція <https://organicinfo.ua/wp-content/uploads/2021/05/Organic-actionplan-UA.pdf>